basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

NOVEMBER 2022

NOORD-KAAP

PUNTE: 40

TYD: 1½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 12 bladsye.

Kopiereg voorbehou

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees AL die instruksies aandagtig deur voordat jy die vrae beantwoord.

1. MOENIE probeer om die hele vraestel te lees nie. Raadpleeg die INHOUDSOPGAWE op die volgende bladsy en merk die vraagnommer van die vrae oor die tekste wat jy hierdie jaar bestudeer het.

2. Hierdie vraestel bestaan uit TWEE afdelings:

   AFDELING A: Kortverhale (40)
   OF
   AFDELING B: Drama (40)

3. Beantwoord die vrae in EEN van die afdelings:

   AFDELING A: KORTVERHALE
   Beantwoord die vrae oor TWEE kortverhale wat jy bestudeer het.

   OF

   AFDELING B: DRAMA
   Beantwoord die vrae oor die drama (*Perdekrag*) wat jy bestudeer het.

4. Volg die instruksies aan die begin van elke afdeling noukeurig.

5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.

6. Laat 'n reël oop na elke antwoord.

7. Voorgestelde tydsindeling:

   AFDELING A: 90 minute

   OF

   AFDELING B: 90 minute

8. Skryf netjies en leesbaar.

INHOUDSOPGAWE

Kies SLEGS die afdeling wat jy bestudeer het.

AFDELING A: KORTVERHALE

Beantwoord Verhaal A EN Verhaal B.

VRAAGNOMMER	PUNTE	BLADSYNOMMER
1. **Verhaal A**	20	4
"Die wedloop"		
EN		
Verhaal B	20	6
"Rooikoos Willemse is soek"		

OF

AFDELING B: DRAMA

Beantwoord slegs die EEN vraag.

2. *Perdekrag*	40	9

AFDELING A: KORTVERHALE

VRAAG 1: *KINDERS VAN DIE AARDE* – Charles Fryer

Hierdie afdeling bestaan uit EEN vraag.

Beantwoord die vrae oor AL TWEE verhale.

VERHAAL A: "DIE WEDLOOP" – Pirow Bekker (20)
EN
VERHAAL B: "ROOIKOOS WILLEMSE IS SOEK" – Abraham H. de Vries (20)

VERHAAL A: "DIE WEDLOOP" – Pirow Bekker

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS A

... nog gesê: "Toe maar wat, dis maar net sport."

Die oomblik van uitspattige raas is verby.

"Het hy so gesê? Wat sal hy vandag sê? Wat gaan óns sê? En ou oom Drieman? En …"

Die skoot klap feitlik reg agter ons.

Dit is asof Vis se spiere teen sy wil in reageer. Blitssnel buk hy voor my en wikkel sy rug tussen my bene in. Sy arms span soos staaldrade toe hy my op sy rug lig.

Dan hardloop hy met my asof hy in die wedloop self is. Toe die pawiljoene hul klimaks bereik, land ons by die draadomheining om die atletiekveld aan. Gelyk. Kop en kop.

1.1 Op watter dorp was die atletiekbyeenkoms hierdie jaar? (1)

1.2 Aan watter ander item, behalwe hoogspring, sou Vis en Salmon deelneem? (1)

1.3 Wie het vir Salmon gesê om in die koelte te gaan rus? (1)

1.4 Skryf die volgende sin oor en verander die onderstreepte deel om die stelling WAAR te maak.

Vis het vir Salmon 'n koeldrank in die verversingstent gekoop. (1)

1.5 Skryf die volgende gebeure onder mekaar oor in die korrekte VOLGORDE soos wat dit in die verhaal gebeur.

- 'n Bottelstuk het Salmon se voet gesny.
- Vis en Salmon het oor die karretjies baklei.
- Salmon het besluit om terug te gaan atletiekveld toe.
- Vis het Salmon genooi om met sy karretjies te gaan speel. (4)

1.6 Die atletiekbyeenkoms tussen die twee dorpe was elke jaar 'n groot gebeurtenis.

Kies elke keer die inligting uit KOLOM B wat by die karakter in KOLOM A pas. Skryf net die letter (A–E) langs die vraagnommers (1.6.1 tot 1.6.4) neer.

KOLOM A	KOLOM B
1.6.1 Salmon Steenkamp	A … het baie vertroue in sy dorp se atleet gehad.
1.6.2 Vis Pieterse	B ... het probeer om sy opponente te intimideer.
1.6.3 Oom Drieman	C ... was kwaad oor 'n aflosspan wat gediskwalifiseer is.
1.6.4 Die stem oor die luidspreker	D ... het almal op hoogte gehou van die program.
	E ... het gewoonlik gedoen wat ander vir hom sê om te doen.

(4 x 1) (4)

1.7 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (1.7.1 en 1.7.2) en die antwoord neer.

Daar was elke keer groot druk op Vis en Salmon om hulle items te wen. Aan die begin van die byeenkoms was Vis (1.7.1) (arrogant/onseker) teenoor Salmon. Nadat Salmon seergekry het, het Vis (1.7.2) (selfsugtig/onselfsugtig) opgetree en Salmon op sy rug gedra. (2)

1.8 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (1.8) neer.

"... uitspattige raas" in reël 2 beteken dat Vis en Salmon ...

A lelike dinge vir mekaar gesê het.
B kon hoor hoe die toeskouers geraas het.
C saam met die ander toeskouers vir die atlete geskree het.
D vir mekaar vertel het van die dinge waarvan hulle nie gehou het nie. (1)

1.9 VOLTOOI die volgende sin deur 'n woord in die lys hieronder te gebruik. Skryf net die vraagnommer (1.9) en die antwoord neer.

'n hiperbool; 'n vergelyking; kontras

"Sy arms span **soos staaldrade** ..." (reël 7) is 'n voorbeeld van … (1)

1.10 Salmon het seergekry toe hy by Vis se huis was.

1.10.1 Waarom kan 'n mens verstaan dat Salmon met Vis geraas het nadat hy seergekry het? (1)

1.10.2 Waarom kan 'n mens respek vir Vis hê nadat Salmon seergekry het? (1)

1.11 Dit was verkeerd van oom Drieman om vir Salmon geskenke te belowe as hy sou wen.
Wat sou jy eerder gedoen het om Salmon te motiveer? (1)

1.12 Waarom laat die slot van die storie jou goed voel? (1)

EN

VERHAAL B: "ROOIKOOS WILLEMSE IS SOEK" – Abraham H de Vries

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS B

Maar kyk, my dorp het – dit het ek al gesê – nie 'n kat se kans gehad teen hulle nie. Dit was daardie jaar wat die onderwysers ook begin rugby speel het en om die mense nou nie in die gesig te vat nie, kry hulle toe plekke, maar man, dit was 'n fout so groot soos 'n waenhuisdeur. Kantoorhandjies, bang, mik-mik hol nes vlakhase ...

Ewentewil. Hier kort vóór die eindfluitjie toe loop my dorp nog so kop aan kop met Barrydale. En kyk, nou moet jy darem verstaan, dit het g'n mens verwag nie. G'n mens nie, behalwe Rooikoos Willemse in sy dronkenskap. Jong, en die mense gaan te kere. Soos hulle die motors om die veld getrek het om te sit en kyk, én luister na die Transvaal-Boland-wedstryd oor die radio's, so het daar die motors gestáán en daar was later – soos ek gesê het – g'n mens meer in die motors nie.

1.13 Op watter dag van die week vind hierdie verhaal plaas? (1)

1.14 Gee TWEE redes waarom Rooikoos in die dorp se hotel gebly het. (2)

1.15 Voltooi die volgende sinne. Skryf net die vraagnommers (1.15.1 tot 1.15.4) en die antwoord neer.

1.15.1 Rooikoos het rooi hare en 'n rooi ... gehad.

1.15.2 Hy was groot en het gewoonlik baie hard ...

1.15.3 Die oggend van die rugbywedstryd was Rooikoos vroeg al in die ...

1.15.4 Toe die Barrydalers daar kom, was Rooikoos klaar ... en wou hulle met mekaar baklei. (4)

1.16 Wie het die rusie tussen Rooikoos en die Barrydalers gestop? (1)

1.17 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (1.17.1 en 1.17.2) en die antwoord neer.

Die Barrydalers het gedink dat hulle 'n (1.17.1) (maklike/moeilike) oorwinning oor die dorp se span sou behaal. Rooikoos se optrede by die wedstryd het veroorsaak dat die Barrydalers (1.17.2) (tevrede/ongelukkig) teruggegaan het huis toe. (2)

1.18 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die letter (A–D) langs die vraagnommer (1.18) neer.

" ... **kop aan kop** ..." in reël 5 beteken dat ...

A die onderwysers in die dorp se span hulle koppe beseer het.
B die twee spanne ewe veel punte gehad het.
C die dorp se span besig was om te wen.
D Barrydale se span kop verloor het. (1)

1.19 Omdat Rooikoos Willemse te veel gedrink het, het hy baie moeilikheid veroorsaak.

Kies elke keer die inligting in KOLOM B wat by die karakter in KOLOM A pas. Skryf net die letter (A–E) langs die vraagnommers (1.19.1 tot 1.19.4) neer.

KOLOM A	KOLOM B
1.19.1 Rooikoos Willemse	A ... se fout het veroorsaak dat sy span nie gewen het nie.
1.19.2 Die Barrydalers	B ... moes gaan kyk of kamer elf se gas in die kamer was.
1.19.3 Die losskakel	C ... het nie die persoon in die spieël herken nie.
1.19.4 Jan	D ... was baie nuuskierig.
	E ... het 'n goeie naam gehad.

(4 x 1) (4)

1.20 Toe Rooikoos in Barrydale se hotel wakker geword het, was alles vir hom bekend.

Gee 'n feit uit die verhaal om te motiveer waarom die stelling ONWAAR is. (1)

1.21 Waarom was dit verkeerd van die mense op Rooikoos se dorp om ná die wedstryd nog drankies vir hom te koop? (1)

1.22 Waarom kan 'n mens sê dat die Barrydalers Rooikoos net op 'n mooi manier wou straf? (1)

1.23 Waarom kan jy aan die einde van die verhaal vir Rooikoos jammer voel? (1)

1.24 Watter les het jý uit hierdie verhaal geleer? (1)

TOTAAL AFDELING A: 40

Kopiereg voorbehou

AFDELING B: DRAMA

VRAAG 2: *PERDEKRAG* – Cecilia du Toit

Hierdie afdeling bestaan uit EEN vraag.

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS C

LUCKY:	Jy’s natuurlik te bang vir haar. As sy sê spring, dan somersault jy sommer. Jip. So gedink. As die miesies praat, dan lig Binki haar beentjies en trip-trip-trippel agter haar aan.
BINKI:	Is nie.
LUCKY:	Is. En erger. En jy gaan my ook nie sê wat jou crime was om hier te moet werk nie. *(Binki kyk hom woordeloos aan. Lucky sug.)* Oukei. Zippie lippie. *(Binki begin links wegstap.)* Nee, stoppit. Bly hier. Jy gaan nie agter haar aandraf soos 'n brakkie nie. Help my eerder om die bleddie stro – mis in die kruiwa te kry. Hei, ek sê, kom hier. Laat die kruiwa op sy kant lê. *(Binki maak soos hy sê.)* Ja, so. *(Lucky gaffel die strooi makliker in.)* In watter graad is jy? *(Lucky raak ongeduldig as sy aarsel.)* Beentjie-dientjie, ek vra, in watter graad is jy, of is dit ook 'n geheim?
BINKI:	Ek ... ek doen nou soort van matriek.

2.1 Wat is die naam van die perdeplaas waar die drama afspeel? (1)

2.2 Wie het saam met Wilma op die perdeplaas gebly? (1)

2.3 Waarom het Lucky op die perdeplaas kom werk? (1)

2.4 Skryf die volgende sin oor en verander die onderstreepte deel om die stelling WAAR te maak.

Lucky moes vir <u>een maand</u> lank elke naweek op die perdeplaas werk. (1)

2.5 Voltooi die volgende sin deur 'n woord in die lys hieronder te gebruik. Skryf net die vraagnommer (2.5) en die antwoord neer.

'n hiperbool;	personifikasie;	'n vergelyking

"Jy gaan nie agter haar **aandraf soos 'n brakkie** nie ..." (Reël 7 en 8). Dit is 'n voorbeeld van ... (1)

2.6 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (2.6.1 en 2.6.2) en die antwoord neer.

Binki en Lucky se optrede teenoor Wilma was nie dieselfde nie. Binki was baie (2.6.1) (gehoorsaam/ongehoorsaam) en het alles gedoen wat Wilma vir haar gevra het om te doen. Lucky was onbeskof en het (2.6.2) (teruggepraat met Wilma/vir Wilma gejok). (2)

2.7 Wilma het goeie werk op die perdeplaas gedoen.

Kies elke keer die inligting in KOLOM B wat by die karakter in KOLOM A pas. Skryf net die letter (A–E) langs die vraagnommers (2.7.1 tot 2.7.4) neer.

KOLOM A	KOLOM B
2.7.1 Wilma	A ... het respek vir diere en ander mense geleer.
2.7.2 Lucky	B ... se gestremde lyf kon deur perdry geoefen word.
2.7.3 Binki	C ... is betaal om op die plaas te werk.
2.7.4 Ansie de Beer	D ... het beter gevoel oor wat met Grace gebeur het.
	E ... was nie meer bang vir perde en ander mense nie.

(4 x 1) (4)

2.8 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (2.8) en die letter (A–D) neer.

In reël 5 praat Lucky van Binki se "*crime*". Dit sê vir ons dat Lucky gedink het dat Binki ...

A die skool verlaat het.
B baie geheime gehad het.
C nie familie gehad het nie.
D iets verkeerds gedoen het. (1)

2.9 Skryf die volgende gebeure onder mekaar oor in die VOLGORDE soos wat dit in die verhaal gebeur.

- Lucky het Tinkerbelle laat weghardloop.
- Binki het vir Lucky vertel wat met Dukie gebeur het.
- Binki het vir Lucky toebroodjies vir middagete gebring.
- Lucky het vir Binki vertel dat sy ma elke aand vir hulle kos kook. (4)

2.10 Wilma en Binki het 'n goeie verhouding gehad.

2.10.1 Waarom was dit mooi van Wilma om **soos 'n ma** vir Binki te sorg? (1)

2.10.2 Waarom het Wilma gedink dit was nodig dat sy Binki teen Lucky moes beskerm? (1)

2.11 Hoekom gebruik Lucky so baie Engelse woorde? (1)

2.12 Wat sou jý vir Lucky gesê het wanneer hy so lelik gepraat het? (1)

EN

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

TEKS D

LUCKY: Vir jou gaan ek wys. Ek gaan julle almal wys.
(Lucky kry 'n karwats in die stoorkamer en maak Kaizer se staldeur oop.)
Kom nou. Toe, ek sê kom hier!
(Lucky beduie kwaai met die karwats. Kaizer gaan staan in die oop deur.)
Toe, kom, ek wil daardie vrou wys. Kom hiernatoe, bird brain.
(Kaizer bly in die deur van die stal staan.)
Hei, jy sal maak soos ek sê. Kom hier!
(Kaizer bly staan. Lucky stap nader aan Kaizer en lig die karwats. Die oomblik toe hy vorentoe tree om Kaizer oor die neus te slaan, ruk Kaizer sy kop op en stamp Lucky terug. Lucky struikel agteroor en val in die hoop strooi. Kaizer runnik kwaai en trippel dreigend rondom en bo-oor Lucky. Lucky skuifel verskrik weg en Kaizer keer hom teen die staldeur vas. Lucky hou sy kop vas en skree bang.)
Nee! Moenie! Asseblief! Moenie! Assebliееeef!

2.13 Watter dag van die week het hierdie insident gebeur? (1)

2.14 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (2.14) en die letter (A–D) neer.

"Vir jou gaan ek wys. Ek gaan julle almal wys." (Reël 1) As Lucky so vir die groot perd sê, bedoel hy dat hy vir almal gaan wys dat ...

A hy nie vir perde bang was nie.
B hy dit sou regkry dat die perd na hom luister.
C perde nie omgee as 'n mens 'n karwats gebruik nie.
D perde nie omgee as mense hard met hulle praat nie. (1)

2.15 Waarom het Lucky vir Kaizer "bird brain" genoem? (Reël 5) (1)

2.16 Lucky het vir Kaizer vertel dat hy die katjies verdrink het. Noem TWEE redes waarom Lucky die katjies verdrink het. (2)

2.17 Voltooi die volgende sinne. Skryf net die vraagnommers (2.17.1 tot 2.17.4) en die antwoord neer.

2.17.1 Na die insident in die stal het Lucky vir Kaizer gevra om hom te ... vir sy slegte gedrag.

2.17.2 Kaizer het sy ... gelig en Lucky het dit vasgehou.

2.17.3 Lucky het vir Kaizer 'n emmer met nuwe ... gevat.

2.17.4 Wilma was ... oor die verandering in Lucky se gedrag. (4)

2.18 Elke karakter in hierdie drama speel 'n eie rol. Die dinge wat hulle doen, het gevolge vir ander karakters.

Kies elke keer die gevolg in KOLOM B wat by die dinge wat die karakters in KOLOM A doen, pas. Skryf net die letter (A–E) langs die vraagnommers (2.18.1 tot 2.18.4) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
2.18.1	Lucky het iets verkeerds gedoen.	A	Die perde is gebruik om ander mense te help.
2.18.2	Sabrina het baie tyd saam met haar vriende deurgebring.	B	Die swart hings het kwaai gereageer.
2.18.3	Wilma het haar eie perd laat seerkry.	C	Mevrou Mhlope het nie meer by die ryk mense gewerk nie.
2.18.4	Binki het letsels opgedoen toe hulle huis afgebrand het.	D	Binki het nie elke dag skool toe gegaan nie.
		E	Binki het haar ma baie min gesien.

(4 x 1) (4)

2.19 Binki het net bloese met lang moue gedra, want sy het altyd koud gekry.

Gee 'n feit uit die verhaal om te motiveer waarom die stelling ONWAAR is. (1)

2.20 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (2.20.1 en 2.20.2) en die antwoord neer.

Lucky het Binki se bloes se mou (2.20.1) (per ongeluk/aspris) afgeskeur. Dit was eintlik 'n goeie ding vir Binki, want daarna het sy besluit om (2.20.2) (haar lewe by Wilma te aanvaar soos dit is/met haar ma vrede te maak). (2)

2.21 Waarom was dit verkeerd van Lucky om wit mense "ryk varke" te noem? (1)

2.22 Waarom kan 'n mens sê dat dit goed was dat Lucky by die perdeskool gaan werk het? (1)

2.23 Die titel van hierdie drama is *Perdekrag*. Hoe wys die slot van die drama vir jou dat die titel by die storie pas? Jy moet in jou antwoord na die betekenis van **die titel** en **die slot** verwys. (2)

TOTAAL AFDELING B: 40
GROOTTOTAAL: 40

Kopiereg voorbehou